

VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
ŠKOLNÍ DRUŽINY

OBJEVUJEME SVĚT PRO ŽIVOT

Obsah:

1. Identifikační údaje	..2
2. Charakteristika školní družiny	..3
2.1 Délka a časový plán vzdělávání	
2.2 Velikost a vnitřní organizace zařízení	
2.3 Formy zájmového vzdělávání	
3. Materiální, personální, ekonomické BOZP podmínky ke vzdělávání	..5
3.1. Materiální podmínky	
3.2 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví	
3.3 Organizace chodu školní družiny	
3.4. Řízení školského zařízení	
3.5 Charakteristika pedagogického sboru	
3.6 Spoluúčast rodičů	
3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví	
4. Cíle vzdělávání	..9
4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků	
4.2 Charakteristika vzdělávacího programu	
4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání	
5. Obsah vzdělávání	..13
5.1 Tematický plán školní družiny	
5.2 Začlenění průřezových témat	
6. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	..25
6.1 Personální podmínky	
6.2 Technické podmínky	
6.3 Materiální podmínky	
6.4 Organizační zajištění	
6.5 Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků nadaných	
7. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání	..26
8. Zveřejnění školního vzdělávacího programu	..26
9. Hodnocení – evaluace	..27
10. Přílohy	..28

1 Identifikační údaje

Název školy: Základní škola a mateřská škola Ostrava-Hrabůvka,
Mitušova 16, příspěvková organizace

Adresa: Ostrava-Hrabůvka, Mitušova 1506/16, 700 30

Jméno ředitele: Mgr. Martin Pail

Zástupce ředitele: Mgr. Robert Novotný
Mgr. Jana Gomolová

Vedoucí vychovatelka: Hana Chlustová

Mobil: 736 761 932

E-mail: pail@zsmitusova16.cz
novotny@zsmitusova16.cz
gomolova@zsmitusova16.cz
sdmitusova16@seznam.cz

www: www.zsmitusova16.cz /odkaz na ŠD v horní části
webové stránky školy/

zřizovatel: Statut. Město Ostrava, Městský obvod Ostrava-Jih
okres Ostrava

Provozní doba: ranní provoz od 6,00 do 7,40
odpolední provoz od 11,40 do 17,00 hodin

Platnost ŠVP ŠD: 1. 9. 2009

Účinnost ŠVP ŠD: 1. 9. 2025

Tento vzdělávací program je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

Razítko školy:

Podpis ředitele:

2 Charakteristika školní družiny

Naše školní družina je součástí základní školy zaměřené na rozšířenou výuku cizích jazyků. Jsme školní družinou na okraji sídliště.

Prostory pro školní družinu se nacházejí v prvním patře menší budovy školy, která je spojena s hlavní budovou krátkou chodbou. Ke své činnosti zde využíváme 6 učeben, keramickou dílnu, velkou tělocvičnu, cvičnou kuchyňku, aulu školy, učebnu a školní knihovnu. Jednu až dvě učebny pro účely školní družiny využíváme také na hlavní budově školy, podle počtu přihlášených žáků. Ke škole patří také prostorné školní hřiště. Školní jídelna je umístěna v přízemí spolu se šatnami.

V kabinetě ŠD mají vychovatelky umístěn multimediální počítač s tiskárnou, připojený na internet. K dispozici je rovněž kopírka.

Naše školní družina nabízí žákům možnost projevat se jako samostatná osobnost. A to konkrétně při výběru zájmových činností, jichž nabízíme celou řadu. Žáci tak mají možnost účelně trávit svůj volný čas, rozvíjet své zájmy nebo si jen tak vyzkoušet, co je baví. Žáci v tomto školním věku hledají, co je zajímavé a sami se rozhodnou, v čem budou pokračovat.

Výhodou pro zaměstnané rodiče je, že žákům poskytujeme dostatečný výběr činností a o děti je postaráno celodenně. Rodičům odpadá povinnost převádět děti na zájmové činnosti jinam.

S žáky se zapojujeme do soutěží a přehlídek různého charakteru. Spolupracujeme s okolními školními družinami při dohodnutých sportovních akcích a každoročně připravujeme den otevřených dveří pro rodiče žáků i ostatní veřejnost.

2.1 Délka a časový plán vzdělávání

Tento vzdělávací program je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu.

2.2 Velikost a vnitřní organizace zařízení

Celková kapacita školní družiny je 230 žáků a je rozdělena do 7 - 8 oddělení, podle počtu přihlášených žáků.

Školní družina je určena především pro žáky 1. – 5. ročníku ZŠ. ŠD mohou navštěvovat i žáci 2. stupně ZŠ. Snažíme se o to, aby žáci byli zařazeni do oddělení podle věku. V současné době naplňujeme oddělení do počtu 30 žáků v souladu s platnou školskou legislativou.

2.3 Formy zájmového vzdělávání

Zájmové vzdělávání uskutečňujeme těmito formami:

Pravidelné činnosti - činnosti v rámci integrovaných tematických bloků a zájmové činnosti, podle aktuálního zájmu žáků a provozních možností ŠD ve školním roce:

Keramika	4 skupiny	1x týdně
Sportovní hry pro ml. chlapce a dívky		1x týdně
Relaxační hry s tancem		1x týdně
Výtvarné hry		1x týdně
Kuchařici		1x týdně
Zpívánky		1x týdně
Jóga		1x týdně

Spontánní činnosti - podle aktuálního zájmu dětí, činnosti na školním hřišti nebo v tělocvičně, klidové a odpočinkové činnosti za dozoru vychovatelky

Individuální činnosti – vytváříme podmínky pro individuální práci a rozhovory s žáky

Osvětová činnost - Uspořádáme přestavení divadélka s programem zaměřeným na prevenci úrazů, význam zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí. Zhotovujeme informační nástěnku k prevenci sociálně patologických jevů a první pomoci.

Příležitostné činnosti – besídky, vystoupení

Během školního roku podle vhodnosti pro žáky připravujeme výběr z těchto akcí:

Hřej sluníčko...	malování na chodníku	září
Fit - paráda	lehká atletika	říjen
Turnaj v Člověče, nezlob se!		říjen
Podzimní vernisáž	výstava	listopad
Turnaj Pexeso		listopad

Čertí bál	zábavné odpoledne	prosinec
Vánoční jarmark	celoškolní akce	prosinec
Masopustní rejdvání	zábavné odpoledne	leden
Pletu, pletu pohádku	dramatizace	únor
Slavíček	soutěž	březen
Velikonoční výstava	výstava	duben
Čárymáry bál	zábavné odpoledne	duben
Den matek	vystoupení	květen
Den dětí	zábavné odpoledne	červen

3 Materiální, personální, ekonomické a BOZP podmínky ke vzdělávání

3.1 Materiální podmínky

Prostory jsou z hlediska hygienického, prostorového a materiálního vybaveny dobře. Všechny vnitřní i venkovní prostory ŠD splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů. Žáci se sami svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě prostředí. Vybavení hračkami, pomůckami a materiály je pravidelně každoročně obnovováno a doplňováno dle možností školy. Využíváme interaktivní tabule umístěné v šesti učebnách. K dispozici máme CD přehrávače a pro akce školní družiny můžeme využívat mikrofony a zesilovací techniku. Žáci mají možnost navštěvovat po dohodě také školní cvičnou kuchyňku a školní knihovnu v hlavní budově školy. ŠD je vybavena sportovním náčiním.

3.2 Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

V průběhu zájmového vzdělávání se snažíme zajistit bezpečnost žáků nejen fyzickou ale také sociální a emocionální. Pro činnost ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu.

Hygiena a bezpečnost:

- zajišťujeme vhodnou strukturu činnosti a skladbu zaměstnání

- sledujeme vhodný stravovací a pitný režim
- dodržujeme čistotu, větrání, teplo a světlo užívaných prostor
- zajišťujeme bezpečné pomůcky
- předcházíme úrazům účastníků seznamováním s možnými riziky
- vyvěšujeme provozní řady keramické dílny, tělocvičny, kuchyňky, počítačové učebny a seznamujeme s nimi žáky
- pedagogičtí pracovníci jsou proškoleni v poskytování první pomoci
- prostředky pro poskytnutí první pomoci jsou dostupné
- při pobytu v ŠD, na vycházkách či jiných akcích nese plnou odpovědnost za bezpečnost žáků vychovatelka. Alespoň jednou týdně pohovoří s žáky o bezpečnosti při hrách a předcházení úrazům.

Psychosociální podmínky:

- vhodnými aktivitami seznamujeme žáky s ochranou před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy
- spolupracujeme s třídními učitelkami a zákonnými zástupci žáků
- vedeme žáky k respektování potřeb jedince
- volíme činnosti věkově přiměřené a žáky motivujeme hodnocením vytváříme pohodu prostředí a příznivé sociální klima

3.3 Organizace chodu školní družiny

Provoz ŠD	ráno: 6,00 – 7,40	odpoledne 11,40 – 17,00
odloučené pracoviště:	6,00 - 7,40	odpoledne 11,40 – 16,00

Režim školní družiny

Režim naší školní družiny je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich aktuální nebo aktuálně změněné potřeby.

Do denního programu aktuálně zařazujeme relaxační pohybové aktivity.

Vychovatelky se plně věnují dětem a ty u nich nacházejí klid, potřebné zázemí a bezpečí.

Při plánování výchovných činností vycházíme z potřeb a zájmů žáků tak, aby vyhovovalo jejich možnostem. Pro realizaci našich činností máme vytvořeny vhodné materiální podmínky a dostatečně kvalitní pomůcky.

6,00 – 7,40 **spontánní činnosti** - odpočinkové a relaxační činnosti podle zájmu a výběru dětí.

11,40 – 13,15 Osobní hygiena a oběd (podle ukončení vyučování jednotlivých tříd), odpočinkové a relaxační činnosti

Vychovatelky s ohledem na ukončení vyučování vhodně upraví odpolední režim svého oddělení.

13,15 – 15,00 **pravidelné činnosti** - činnosti v rámci integrovaných tematických bloků

spontánní činnosti podle aktuálního zájmu dětí,
činnosti na školním hřišti nebo v tělocvičně

příležitostné činnosti – besídky, vystoupení, slavnosti

15,00 – 17,00 **pravidelné činnosti** – zájmové činnosti (keramika, sportovní hry, výtvarné hry, aerobik, divadélko Klíček, keramika pro děti a rodiče).

spontánní činnosti - rekreační a odpočinkové činnosti.

3.4 *Řízení školského zařízení*

Chod školní družiny řídí vedoucí vychovatelka pověřená ředitelem školy.

3.5 *Charakteristika pedagogického sboru*

Ve školní družině aktuálně pracuje 7 plně kvalifikovaných vychovatelek a 1 studující VŠ pedagogickou.

Kolektiv vychovatelek je tvořivý, hledající stále něco nového, schopný hovořit o svých zkušenostech, ochoten se stále vzdělávat rámci DVPP, nadále vše zpracovávat ve prospěch kvality výchovné a vzdělávací práce. Vychovatelky se vzdělávají samostudiem odborných časopisů a knih, vedou své soubory her a námětů k činnostem.

Ve vztahu k rodičům vychovatelky vystupují jako partneři při výchově dítěte. Mohou se vzájemně radit, pomáhat a informovat kdykoliv osobně nebo telefonicky.

Ve vztahu vychovatelka a žák se snažíme o vytvoření prostředí důvěry a navázání osobních vztahů s každým žákem. Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Vychovatelky dokážou vybranými aktivitami v žácích vzbuzovat zájem o činnost, podporovat jejich sebevědomí a rozvíjet pozitivní stránky osobnosti. Vychovatelky dbají na bezpečnost všech účastníků zájmového vzdělávání při všech činnostech.

Poskytujeme žákům vhodné prostředí – podnětné, zajímavé, obsahově bohaté.

Spontánní a řízené aktivity jsou vyvážené. Denní součástí práce vychovatelky je tvořivá improvizace tzn. pružné reagování na okamžitou situaci a potřeby žáků.

3.6 Spoluúčast rodičů

Poplatek za zájmové vzdělávání je 300,- Kč, neurčí-li ředitel školy jinak. Úplata je splatná od 20. dne v měsíci nejpozději do posledního dne v měsíci na měsíc následující. Úplata je hrazena svolením k inkasu z účtu společně se stravným, mimořádně je možná platba v hotovosti.

Žák může být od poplatku osvobozen na základě žádosti zákonného zástupce podané řediteli školy v řádném termínu a doložením potřebných dokladů. Podrobné informace jsou uvedeny ve Směrnici o úplatě a osvobození od úplaty za zájmové vzdělávání.

Zájmová činnost Keramika je realizována za finanční spoluúčasti účastníků:

poplatek na materiál do výuky pro žáky ve výši 500,-Kč na školní rok, který je splatný ve dvou termínech – 250,- Kč do konce října a 250,-Kč do konce února. Ostatní zájmové činnosti jsou bez finanční spoluúčasti.

3.7 Bezpečnost a ochrana zdraví

Ve školní družině zajišťujeme bezpečnost a ochranu zdraví žáků a vytváříme podmínky pro jejich ochranu před sociálně patologickými jevy, před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí. Seznamujeme žáky, rodiče a zákonné zástupce s Vnitřním řádem školní družiny, který je přílohou tohoto VP.

4 Cíle vzdělávání

4.1 Věkové a individuální zvláštnosti účastníků

V naší školní družině se snažíme rozvíjet samostatnost, zdravé sebevědomí, sebejistotu a tvořivost žáků s ohledem na jejich věk a individuální zvláštnosti. Zajišťujeme přiměřené personální a materiální podmínky vzdělávání a výchovy.

Usilujeme o objektivní hodnocení každého dítěte. Není důležitý výsledek, ale snaha a pokrok. Náš program se zaměřuje na vytváření zdravé osobnosti, odolné vůči negativním vlivům.

4.2 Charakteristika vzdělávacího programu

Vychovatelky mají možnost pracovat podle společně vytvořených tematických celků. Každá vychovatelka si vytváří vlastní náplň tematických celků, kterou vhodně přizpůsobí skupině dětí, se kterou pracuje. Klademe důraz na to, aby tyto činnosti byly pro děti odpočinkové a relaxační. Snažíme se předávat a zprostředkovávat dětem základní životní zkušenosti v přirozeném prostředí vrstevníků cestou výchovy a vzdělávání založené na principu uspokojování individuálních potřeb a zájmů.

4.3 Formy, prostředky a metody zájmového vzdělávání

Naše školní družina nabízí zájmové vzdělávání formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku, relaxací, výchovou, hrou, individuální práci a motivačním projektem.

K výchově a vzdělávání využíváme metody práce:

klasické – vysvětlování, předvádění, pozorování, rozhovor, komunikace

aktivizující - rozhovor, řešení problému, výtvarný experiment, hudby, zpěv, hra, soutěž.

Strategií pedagogické práce je respektování požadavků pedagogiky volného času. Rozvíjíme u žáků pozornost, postřeh, paměť, smysly, rychlost, sílu, obratnost a orientaci v prostoru, rozšiřovat vědomosti.

Ve všech činnostech je hlavním motivačním prvkem hra. Herní úkol vyvolává zájem žáků, aktivizuje jejich pozornost a zprostředkovává nové poznatky. Zajistíme tím, aby všechny činnosti byly veselé a zábavné a pro žáky přitažlivé.

J. A. Komenský

„HRA JE RADOST“

HRA

- ☺ Je forma činnosti
- ☺ Vytváří řád
- ☺ Podporuje čestnost
- ☺ Je svoboda
- ☺ Člověk si hraje, když „má volno“
- ☺ Vyvolává pocit „být spolu“
- ☺ Vytváří přátelství

Cílem naší práce je položit základy ke klíčovým kompetencím neboli schopnostem umět trávit volný čas, řešit problémy, dát základy kompetencím komunikativním, sociálním, občanským a pracovním.

1. Kompetence k učení

- vedeme děti k porozumění věcem, jevům a dějům, aby se radovaly z toho, co samy dokázaly a zvládly
- při činnostech vedeme děti k dokončení započaté činnosti
- učíme děti hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- předáváme dětem elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky
- vzdělávání dětí rozvíjíme přirozenou cestou prožitků a praktických zkušeností

2. Kompetence k řešení problémů

- snažíme se o to, aby si děti všímaly dění i problémů v bezprostředním okolí
- známé a opakující se situace se děti snaží řešit samostatně, náročnější s oporou a pomocí dospělého
- chceme, aby děti chápaly, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli a že svou aktivitou mohou situaci ovlivnit
- učíme děti svá rozhodnutí obhájit a uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

3. Kompetence komunikativní

podporujeme u žáků:

- zájem o cizí jazyky
- schopnost vyjádřit se
- schopnost naslouchat
- uplatnit se v kolektivu
- schopnost a ochota pomoci
- vedeme žáky k tomu, aby dokázaly využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými přichází do styku (knihy, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon)

4. Kompetence sociální a personální

- v kolektivu vytváříme bezpečné sociální skupiny / zařazujeme komunitní kruh /
- u žáků posilujeme pozitivní myšlení
- vedeme žáky ke schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- snažíme se o to, aby se žáci dovedli vypořádat se stresem při řešení různých životních situacích a dokázali se bránit projevům násilí jiného dítěte
- posilujeme u žáků chování a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem
- chceme, aby si žáci uvědomovali, že nespravedlnost, lhostejnost, ubližování a násilí se nevyplácí a vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou

5. Kompetence občanské a pracovní

- učíme žáky rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat své slabé stránky
- vedeme žáky k organizování a plánování své činnosti
- posilujeme u žáků vědomí o tom, že za svá rozhodnutí také odpovídá
- chceme, aby žáci byli schopni odhadnout rizika svých nápadů
- posilujeme u žáků smysl pro povinnost ve hře, činnostech i učení
- spoluvytváříme s žáky pravidla společného soužití a vedeme je k potřebě zachovávat dohodnutá pravidla
- hovoříme s žáky o jejich právech i právech druhých
- vedeme žáky k tomu, aby vnímaly různorodost kulturních komunit a měly porozumění pro jejich rozdílné hodnoty i pro vzájemné sbližování
- používáme bezpečně a účelně materiály, pomůcky a nářadí
- využíváme nabyté vědomosti k ochraně svého zdraví a zdraví druhých, k ochraně životního prostředí

6. Kompetence k trávení volného času

- vytváříme potřebu účelně trávit volný čas podle zájmů a vlastních dispozic
- vedeme žáky k tomu, aby uměli odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- vytváříme žákům prostor pro kreativitu

5 Obsah vzdělávání

5.1 Tematický plán školní družiny

V plnění vytyčených cílů nám pomáhá ŠVP školní družiny, který navazuje na program školy podle tematického celku základního vzdělávání **Člověk a jeho svět**. Je sestaven na dobu jednoho vzdělávacího cyklu. Obsahuje výběr možných činností, ze kterých vychovatelky volí podle aktuálního složení žáků v oddělení, s nímž pracují, jejich psychické a fyzické zdatnosti.

Vychovatelky tvoří plán oddělení podle těchto společných projektů:

- Podej mi ruku / září /
- Hrajeme si s podzimem / říjen, listopad /
- Čarujeme s paní zimou / prosinec, leden, únor /
- Probouzíme jaro / březen, duben, květen /
- Kamarádíme se s létem / červen /

Při naplňování konkrétních činností dbáme na dodržování požadavků pedagogiky volného času a sestavujeme plán podle těchto tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme
- Lidé kolem nás
- Lidé a čas
- Rozmanitosti přírody
- Člověk a jeho zdraví

Místo, kde žijeme

Tematický okruh:

Obsah tématu:

kompetence

Podej mi ruku	Tematický blok pro adaptační období – seznamujeme se s organizací a činnostmi školní družiny, snažíme se usnadnit žákům adaptaci ve školním prostředí a učit se v něm žít, spoluvytváříme pravidla sledujeme rozvoj společenských návyků ve styku s dětmi i dospělými, vytváříme prosociální postoje (tolerance, respekt, přizpůsobení). Zjišťujeme, kdo všechno v naší škole pracuje /setkáváme se s nepedagogickými pracovníky naší školy/. Zdobíme školní družinu. Vyrábíme dárky k zápisu žáků do prvních tříd.	3,4,5
Cestička do školy	Nabízíme hry a aktivity na téma dopravy, bezpečného chování v dopravních situacích a při cestě do školy a domů. Povídáme si o cestě do školy a domů. Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1,2,3

Můj domov, moje rodina	Pomáháme vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a city plně prožívat, získané dojmy a prožitky vyjádřit Vyprávíme si o životě naší rodiny. Povídáme si o rodičích a sourozencích, o vztazích mezi členy rodiny. Povídáme si o naší širší rodině, rozlišujeme blízké příbuzenské vztahy. Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči náš společný volný čas. Ptáme se, co kdo dělá v našich rodinách. Předvádíme povolání našich rodičů, hrajeme si na prodavače, knihkupce, lékaře, navštívíme pracoviště některého rodiče, povídáme si o prarodičích, zjišťujeme, jak se jmenují, kdy mají svátek, připravujeme jim přáníčka, povídáme si o širší rodině, sestavujeme rodokmen.	2,3,4
Moje město	Besedujeme na téma naše obec, město, naše země a její kultura. Na vycházkách hledáme zajímavosti našeho města /budovy, stromy, sochy, pomníky, vodní toky, nápisy na sídlech institucí, dominanty/. Stavíme naše město z kostek. Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny.	1,2,3,4
Za humny je ...	Hovoříme o tom, jak známe okolí svého města Besedujeme o historii města. Na vycházce se seznamujeme s historickými památkami města /radnice, kostel, brány/ a potom je malujeme.	1,3,5

Lidé kolem nás

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Kompetence:

Můj kamarád	Cvičíme, jak se pohybovat ve skupině, vnímat ostatní ve skupině, seznamujeme se se základními právy a povinnostmi člověka. Hrajeme seznamovací hry. Diskutujeme o vandalismu a jeho důsledcích.	3,4,5
Známe kouzelná slovíčka	Rozvíjíme řečové schopnosti a jazykové dovednosti receptivní (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivní (výslovnosti, vyjadřování, mluvený projev), vytváříme základy komunikace s druhými lidmi. Hrajeme si a učíme se správně zdravit, podat ruku, požádat o něco. Učíme se společenskému chování a etiketě teoreticky i prakticky /návštěva kulturních akcí/.	2,3,4

	Dodržujeme zásady správného stolování.	
Haló, haló	Pomáháme žákům, aby dokázali využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými přichází do styku	3,5
Děti černé, žluté, bílé...	Nabízíme dětem podíl na společném životě a činnostech ve škole, spolupráci, spoluodpovědnost, učíme se toleranci ke druhým, každý umí něco více, něco méně, rozvíjíme všechny smysly Uvědomujeme si v čem a jak jsou znevýhodnění někteří lidé /psychicky či tělesně/. Čteme si pohádky z různých zemí světa. Ilustrujeme pohádkové příběhy z dalekých krajů. Informujeme o projektu UNICEF – adoptuj panenku	2,3,4,5
Letem světem - prstem po mapě	Poznáváme jiné kultury, za lidmi, zvířaty a přírodou po celém světě, vytváříme radost z poznání nového, z nových zážitků	1,3,4
Ten dělá to a ten zas tohle	Hrajeme si, malujeme a zpíváme o povoláních, zaměstnání, činnostech	1,3,5

Lidé a čas

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Kompetence:

Honzo, vstávej	Vytváříme režim dne, kalendář, rozlišujeme povinnosti a zábavu, jak trávíme volný čas. Seznamujeme se s denním rozvrhem zaměstnání ve školní družině. Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu; učíme se rozlišovat povinnosti a zábavu. Vážíme si svého volného času i času druhých, hledáme, co nás o čas okrádá a čím zdržujeme sebe, rodiče, kamarády.	2,3,4
Jak se lidé mění	Rozšiřujeme si poznatky o těle, jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě prohlížíme si fotografie známých i neznámých lidí hledáme rozdíly typické pro jednotlivá věková období, vyprávíme si příběhy z dětství	1,3,5
Jak se mění věci, budovy, obec	Seznamujeme se se světem lidí, kultury a umění, osvojujeme si základní poznatky o prostředí, v němž	1,2

	dítě žije	
Svátky a oslavy	Každý den má někdo svátek, zaznamenáváme zvyky a tradice - Halloween, Čertí bál, Brzy přijde Mikuláš, Vánoce jsou tady, Valentýn, Masopustní rejdivání, Hody, hody, doprovody, Čáry máry bál, Nejhezčí jsou mámy oči. Seznamujeme se se jmény v kalendáři a jejich tvary, vyrábíme přání, pohoštění, učíme se vhodně poblahopřát při různých příležitostech, vyzdobíme hernu k oslavám, vnímáme náladu přicházejících svátků vánočních, vyprávíme si o smyslu adventní doby, vyrábíme adventní věnec a kalendář, čteme si vánoční příběhy a pohádky, stavíme betlém, vyrábíme vánoční ozdoby, zdobíme stromek, tvoříme vánoční přání spojené s novoročním, posloucháme vánoční písně a koledy, učíme se koledu, nacvičujeme program na besídku, zkoušíme vánoční zvyky, bavíme se na družinovém karnevalu, vyprávíme a čteme si o významu Velikonoc, vyrábíme tradiční ozdoby a dárky, povídáme si o Dni dětí, soutěžíme, slavíme.	1,2,3,6
Tik, tak	Měření času – minulost, přítomnost, budoucnost, seznamujeme se s encyklopediemi, Rozvíjíme dětskou fantazii při tvořivých činnostech, pomáháme při získání věku přiměřených praktických dovedností. Povídáme si, jak se žilo na hradech a zámcích. Čteme české pohádky, říkadla, básničky, hádanky. Diskutujeme nad tématem, co znamená přijít včas, pozdě, vážíme si svého volného času i času druhých, ohlížíme se za prázdninami, shromažďujeme pohlednice, obrázky z míst, která jsme navštívili, připomínáme si dělení roku na roční období, názvy měsíců.	1,3

Rozmanitosti přírody

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Kompetence:

Sluníčko, popojdi maličko	Sledujeme roční období, pozorujeme změny počasí Na vycházkách pozorujeme přírodu - rostliny a živočichy. Upevňujeme pravidla chování v přírodě. Prohlubujeme si znalosti o živé a neživé přírodě. Využíváme přírodnin k výtvarným a pracovním činnostem. Besedujeme o ročních obdobích - sledujeme změny v přírodě. Čteme pranostiky a uvažujeme o jejich smyslu. Pozorujeme změny na vodních tocích během ročních období.	2,3,5,6
Hrajeme si s podzimem	Sledujeme a popisujeme postupné změny na zahrádce a na poli, jejich přínos a vliv na člověka. Vyprávíme si o domácích zvířatech a jak o ně pečujeme. Pátráme po lesních produktech, sledujeme proměnlivost živé a neživé přírody Zamýšlíme se nad barvami podzimu, sledujeme proměny stromů, a ostatní přírodu, hovoříme o pravidlech chování v přírodě, sbíráme a pracujeme s přírodninami. Soutěžíme v poznávání ovoce a zeleniny podle hmatu, chuti, vůně, kreslíme, malujeme nebo modelujeme ovoce a zeleninu a práce vystavíme, připravíme „mňamku“ z ovoce či zeleniny, vyrábíme draka a pouštíme ho, vytváříme figurky z podzimních plodů, pozorujeme sklizeň a přípravu pole na zimu, sbíráme a sušíme šípky na čaj, který si uvaříme o adventu.	1,2,3,5
Čarujeme s paní Zimou	Osvojujeme si základní poznatky o zimní přírodě, zvířatech, hovoříme o vánočních tradicích, připravujeme oslavu, vyrábíme krmítka pro ptáky, z přinesených surovin uděláme směs na krmení ptáků, sledujeme je, při procházkách sledujeme stopy zvířat ve sněhu, stavíme ze sněhu, pozorujeme změny skupenství vody, děláme pokusy.	1,3,5,6
Chválím tě Země má	Rozvíjíme kooperativní dovednosti – nabízíme skupinové činnosti a projekty, ekologicky motivované aktivity, činnosti zaměřené na péči o školní prostředí Při vycházkách do okolí školy a bydliště pozorujeme	1,2,4,5,6

	čistotu a úpravu okolí. Třídíme odpad do kontejnerů. Besedujeme o tom, jak člověk škodí nebo prospívá přírodě. Ujasňujeme si, jak správně třidit odpad a uplatňovat šetrnost v užívání vody a energie, vytváříme plakát, dopis, přání Zemi k jejímu svátku	
Probouzíme jaro	Soutěžíme ve znalostech o přírodě. Rozvíjíme úctu k životu ve všech jeho formách, besedujeme o právech zvířat, vztazích mezi zvířaty, zpíváme o zvířatech a přírodě – kreslíme a malujeme první jarní květiny a zdobíme jimi školu, vyprávíme si o změnách po zimě a pozorujeme je při procházkách, pozorujeme mláďata zvířat, pozorujeme jarní práce na poli, zahradě, sbíráme vzorky rostlin, pojmenováváme je a učíme se je poznávat.	1,3,5,6
Kamarádíme se s létem	Připravujeme výlety, letní hry a radovánky, vytváříme základy aktivních pozitivních vztahů ke kultuře a umění doma i ve světě, rozvíjíme dovednosti umožňující tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat. Chodíme do přírody, na zahradu, hřiště, pořádáme pohybové soutěže, hrajeme pohybové hry, překonáváme přírodní překážky, cvičíme uvolňovací cviky, za nepříznivého počasí a v zimním období navštěvujeme pravidelně tělocvičnu, hrajeme míčové hry, soutěže, opičí dráhu, hrajeme fotbal, vybíjenou a další hry s míčem, hrajeme si na rozhodčí, jsme objektivní, víme co je „fair play“, dodržujeme pravidla hry.	1,3,6

Člověk a jeho zdraví

Tematický okruh:

Obsah tématu:

Kompetence:

Už vím proč	Hovoříme o bezpečnosti a ochraně zdraví při různých činnostech a v různých prostředích. V encyklopediích vyhledáváme zajímavosti o lidském těle a jeho funkcích.	1,2,3,4
Chci být zdravý	prevence - vytváříme zdravé životní návyky a postoje jako základ zdravého životního stylu, postupně si osvojujeme poznatky a dovednosti důležité k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí. Vyprávíme si o otužování a zdravém životním stylu, o správném oblékání v jednotlivých ročních obdobích.	1,3,5,6

	Zjišťujeme jak správně relaxovat a odpočívat. Vedeme žáky k dodržování osobní hygieny. Seznamujeme se s družinovým řádem, dodržujeme pravidla bezpečného chování. kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, kapesníky), ujasňujeme si hygienické zásady při kašli, kýchání, použití WC a upozorňujeme se navzájem na prohřešky proti těmto zásadám, víme které jídlo je zdravé a které nezdravé, na vycházkách si připomínáme jedovaté rostliny a poznáváme je, diskutujeme o nemocech a zajímáme se o prevenci, učíme se ošetřovat jednoduché poranění, vyprávíme si o tom, jak předcházet úrazům, vyhledáváme léčivky a seznamujeme se s jejich účinky, při TV chvilkách procvičujeme své tělo, povídáme si o tom, co nám může uškodit (neznámá zvířata, lidé, alkohol, kouření, drogy), vyprávíme si o tom, co se nám přihodilo, jak jsme situaci zvládli, učíme se telefonovat, oznámit nehodu, úraz.	
Polámal se Mraveneček	Kontrolujeme obsah lékárníčky, zvládáme přivolání pomoci. Učíme se zásadám první pomoci, umíme ošetřit drobná poranění.	1,2,3,5
Není zebra jako zebra	Popisujeme chování na ulicích a v dopravních prostředcích víme, jak se chovat, abychom neohrozili bezpečnost svoji nebo někoho jiného, při vycházce sledujeme dodržování pravidel silničního provozu a uvědomujeme si příčiny nehod, poznáváme dopravní značky.	1,2,3
Líná kůže málo zmůže	Zdokonalujeme rozvoj pohybových schopností a dovedností v oblasti jemné a hrubé motoriky, rozvíjíme a užíváme všech smyslů, rozvíjíme fyzickou i psychickou zdatnost, sportem ke zdraví každý den. Seznamujeme se s pravidly míčových her a cvičíme se v jejich dodržování.	1,5,6
Vitamín, můj kamarád	Besedujeme o tom, co je to zdravá výživa, vitamíny, nabízíme praktické činnosti v kuchyňce. Kreslíme ovoce a zeleninu, sestavujeme desatero zásad zdravé výživy, soutěžíme v hledání obrázků zdravých a méně zdravých potravin, tvoříme atlas jednotlivých potravin, sestavujeme jídelníček s obrázky. Soutěžíme ve smyslovém poznávání ovoce, zeleniny, koření (čich, chuť, hmat).	1,3,5

Výstupy:

Žák:

- Pojmenovává dění kolem sebe
- Citlivě vnímá okolní skutečnosti
- Přijímá a odpovědně plní svěřené úkoly
- Dokáže diskutovat a vyjadřuje svůj názor
- Dokáže poslouchat a brát v úvahu názory jiných
- Činit rozhodnutí a řešit konflikty
- Umí projevovat solidaritu
- Účelně využívá volný čas
- Dokáže vyhledat informace
- Dává věci do souvislostí

Zájmové činnosti

Nabízíme žákům konkrétně zaměřené zájmové kroužky, které si žáci vybírají podle svých zálib a schopností. Přinášíme dětem zážitek z vlastní aktivity.

Název: Obsah činnosti: Výstupy: Kompetence:

Keramika	Seznámení s materiálem a jeho zpracováním, tvoříme vlastní výtvarná díla, pracujeme s hliněným hádkem, s plátem, práce z bloku, povrchová úprava hlíny. Uvědomujeme si smysl lidské činnosti, její organizaci a navozujeme dobrý pocit z vykonané práce.	Žák zvládne základní řemeslné dovednosti, rozvíjí svou tvořivou fantazii a představivost získává kladný vztah k umění žák je schopen vytvořit samostatný výrobek	1,3,5,6
Výtvarné hry	Zkoušíme různé výtvarné techniky: kresba - tužka, pastely, uhlé, tuš malba – tempera, akvarel prostorové tvoření – papír, stříhání, lepení, využíváme přírodní materiály.	Žák rozvíjí fantazii, představivost a cit pro výtvarné ztvárnění zadaných témat, ovládá základní techniky malby,	1,3,5,6

		kresby, grafiky	
Sportovní hry	Zkoušíme míčové hry a jejich pravidla. Fotbal, Florbal, vybíjená. Do hodin zařazujeme také honičky, posilování a relaxační cvičení. Zvyšujeme fyzickou kondici žáků Nejdůležitější je projevovaná radost z pohybu.	Žák se umí rozhodovat a podřídit se. Zná význam kamarádství a sportovního chování. Žák zná pravidla hry, chápe význam kolektivního sportu. Žák zdokonaluje koordinaci pohybu, pěstuje si zdravou soutěživost a jednání fair play.	1,2,3,4,6
Relaxační hry a tance	Umožňujeme protažení a uvolnění těla při poslechu relaxační hudby. Nabízíme tanec s šátky, tanec s prožitkem, uvolněný tanec, taneční hry a dovádění. Zařazujeme také jiné formy uvolnění.	Rozvíjíme schopnost uvědomění si vlastního těla, smyslového vnímání, koordinace pohybu	1,2,3,4,6
Kuchařici	Seznamujeme děti se základy stolování a výživy. Umožňujeme dětem získat vlastní zkušenosti při přípravě jídla podle jednoduchých receptů.	Pěstujeme v dětech pocit samostatnosti a radosti z odvedené práce.	1,2,5
Herna	Hrajeme s dětmi deskové a kolektivní společenské hry	Dodržujeme pravidla, rozvíjíme myšlení. Umíme vyhrávat i přijímat prohru.	1,2,3,4,6
Zpívánky	Umožňujeme žákům prožívat radost při zpěvu známých lidových i moderních písních, hře na ratmické nástroje či jednoduchých tanečcích	Rozvíjíme u dětí smysl pro rytmus, tempo a schopnost vnímat tóny. Hudba podporuje fantazii a emocionální vývoj osobnosti, rozvíjí paměť, motoriku a logické uvažování. Zpěv má pro děti hlavně význam relaxační.	1,5,6

5.2 Začlenění průřezových témat

Osobnostní a sociální výchova

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Osobnostní rozvoj		
Rozvoj schopnosti poznávání	Cvičení smyslového vnímání, paměti, pozornosti a soustředění Řešení problémů Posilování přirozených poznávacích citů	Líná kůže málo zmůže Honzo, vstávej...
Sebepoznání a sebepojetí	Moje vztahy k druhým lidem Moje psychika Správné a nesprávné chování	Podej mi ruku Známe kouzelná slovíčka
Seberegulace a sebeorganizace	Sebekontrola Umět říci „ne“	Podej mi ruku
Psychohygiena	Rozumové zpracování problému Uvolnění – relaxace Efektivní komunikace	Už vím proč Chci být zdravý Sportovní hry
Kreativita	Rozvoj základních rysů kreativity Rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení	Keramika Výtvarné hry Divadélko Klíček Aerobic
Sociální rozvoj		
Poznávání lidí	Vzájemné poznávání ve skupině	Komunitní kruh
Mezilidské vztahy	Uplatnění v kolektivu	
Komunikace	Udržování dobrých vztahů Respektování druhého Pozitivní komunikace, dialog Řeč těla Asertivní komunikace	Známe kouzelná slovíčka
Kooperace	Spolupráce v kolektivu	Podej mi ruku
Morální rozvoj		
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Rozvoj dovednosti pro řešení problémů a rozhodování	Podej mi ruku
Hodnota, postoje, praktická etika	Analýza vlastních a cizích postojů, hodnot Odpovědnost, spolehlivost, spravedlnost, respekt	Komunitní kruh

Výchova demokratického občana

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Občanská společnost a škola	Demokratická atmosféra Demokratické vztahy v kolektivu Spolupráce s institucemi v obci	Moje město Cestička do školy Za humny je... Ten dělá to a ten zas tohle...
Občan, občanská společnost a stát	Práva a povinnosti Soužití s minoritami	Podej mi ruku
Principy demokracie	Respektování dohodnutých pravidel Norma řád	Podej mi ruku Kamarádíme se s létem

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Evropa a svět nás zajímá	Příběhy a zážitky z pobytu v jiných zemích Lidová slovesnost, tradice a zvyky našich sousedů	Letem světem – prstem po mapě... Svátky a oslavy Dramatizace pohádek
Objevujeme svět a Evropu	Seznámení s okolními státy a světadíly	Letem světem – prstem po mapě...
Jsme Evropané	Informace z pobytu v jiných zemích	Letem světem – prstem po mapě... Děti černé, žluté, bílé

Multikulturní výchova

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Kulturní difference	Jedinečnost, respektování odlišností jiných kultur Vlastní kulturní zakotvení	Děti černé, žluté, bílé ...
Lidské vztahy	Tolerance, spolupráce, empatie solidarita Vztahy v rodině	Můj domov, moje rodina Můj kamarád
Etnický původ	Rovnocennost	Děti černé, žluté, bílé
Multikulturalita	Naslouchání jiným Zvláštnosti jiných etnik	Podej mi ruku Ten dělá to a ten zas tohle...
Princip soc. smíru a solidarity	Nekonfliktní život v multikulturním prostředí	Můj kamarád Děti černé, žluté, bílé

Enviromentální výchova

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Ekosystémy	Péče o okolí školy Sběr přírodnin a jejich zpracování Vycházky do Bělského lesa	Hrajeme si s podzimem
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Odpady Ochrana přírody Dopravní výchova Den Země	Čarujeme s paní Zimou Chválím tě Země má Probouzíme jaro Není zebra jako zebra
Vztah člověka k prostředí	Naše obec Náš životní styl Péče o zdraví	Jak se lidé mění Tik tak Polámal se mraveneček Vitamín můj kamarád

Mediální výchova

Tematické okruhy		Realizace průřezových témat
Vnímání autora mediálního sdělení	Výběr a používání výrazových prostředků Komunikace s okolím	Haló, haló
Interpretace vztahu med. sdělení a reality	Vytváření vlastního názoru	Už vím proč

6 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Zájmové vzdělávání ve školní družině nabízí významný prostor pro integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

6.1 Personální podmínky

Zajistíme proškolení vychovatelky v dané oblasti. Je nutné zdůraznit i náš individuální přístup ke každému dítěti. Pomáháme dětem, které mají obtíže začlenit se a vyrovnat se v kolektivu.

6.2 Technické podmínky

Zaměříme se na eliminaci situací, ve kterých by mohlo dojít ke zranění integrovaného žáka.

6.3 *Materiální podmínky*

Zajistíme speciální didaktické a kompenzační pomůcky

6.4 *Organizační zajištění*

Integrace může mít formu začlenění jednoho či více žáků do běžných organizačních jednotek. Dle potřeby využijeme spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a zákonnými zástupci žáka.

6.5 *Podmínky pro zájmové vzdělávání žáků nadaných*

Pro rozvoj mimořádně nadaných žáků zajistíme vhodné aktivity zaměřené na rozvoj tvořivosti. Umožníme zařazení žáka do aktivit primárně určeným vyšším věkovým skupinám.

7 **Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování zájmového vzdělávání.**

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy. K pravidelné denní docházce mohou být přijati i žáci druhého stupně základní školy.

Počet účastníků je omezen pouze kapacitou školní družiny.

Žáci jsou přijati na základě vyplnění Žádosti o přijetí do ŠD ve dnech stanovených ředitelem školy.

Žáka lze přihlásit k

Pravidelné denní docházce /rozumí se docházka nejméně 4 dny v týdnu po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců/.

Pravidelné docházce /rozumí se docházka nejméně 1x za 2 týdny po dobu nejméně 5 po sobě jdoucích měsíců/.

Další žáci jsou přijímáni pouze po uvolnění místa.

Do ŠD je možno dočasně umístit děti nepřihlášené k pravidelné docházce z důvodu organizace vyučování např. při dělených hodinách nebo v době, kdy je z různých důvodů cíleně či neplánovaně přerušena výuka.

Žáka je možné ze školní družiny odhlásit pouze v pololetí.

Nabízené zájmové útvary jsou součástí činnosti školní družiny. Žáci jsou přihlášeni vyplněním přihlášky ke konkrétní zájmové činnosti. Omezení je dáno pouze kapacitou činnosti z důvodů bezpečnosti a náročnosti činnosti.

ŠD může organizovat společnou činnost pro děti a jejich rodiče.

Žáka je možné ze školní družiny vyloučit, pokud zvláště závažným způsobem porušuje Vnitřní řád školní družiny.

Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává.

8 Zveřejnění školního vzdělávacího programu

- webové stránky školy
- veřejně přístupná nástěnka
- možnost nahlížení a pořizování opisů a výpisů

9 Hodnocení – evaluace

Hlavním cílem evaluace je zlepšení kvality pedagogické práce.

Hodnocení jednotlivých činností probíhá většinou formou společné diskuse s dětmi na závěr jednotlivých činností, vychovatelkou a to nejen na závěr, ale také v průběhu činností.

Měřítkem pro hodnocení činností v naší školní družině je především zájem dětí účastnit se programu, jejich chuť podílet se na jeho vytváření. Dalším z měřítek je pozorování vývoje jednotlivých dětí a sledování výsledků jejich práce. Nedílnou součástí hodnocení jsou i rozhovory s rodiči dětí a zpracování jejich připomínek.